

Miniszteri bejelentések a francia tejtermelők országos szövetségének éves kongresszusán

Stéphane Le Foll a francia tejtermelők országos szövetségének¹ Nantes-ban tartott kongresszusán [kifejtette](#), hisz a tejágazat jövőjében és azt a francia mezőgazdaság jövője egyik letéteményesének tartja. Megjegyezte, a szakma és konkrétan az állattartók előtt álló nehézségek – amiket leginkább a takarmányárak emelkedése idézett elő – miatt rövid és hosszú távú intézkedéseket kell hozni, rövid távon ezek azonnali segítséget jelentenek, hosszú távon pedig a KAP megfelelő irányba történő módosítását kell ez alatt érteni. Olvasatában ez utóbbi azt jelenti, hogy szükség van többek között azoknak a kapcsolt támogatásoknak a megtartására, amik az állattenyésztés helyzetének könnyítését segítik.

A korábbi szakmai rendezvényekhez képest a miniszter konkrét számokkal is igyekezett alátámasztani a tárca tejtermelők iránti elkötelezettségét, így a gazdák a következő támogatásokra számíthatnak az idei évben:

- miután a Bizottság jóváhagyása megszületett és az idei évben is lehetőség lesz a termelés szintjéhez kapcsolt támogatások folyósítására (az első pilléres támogatások keretének terhére), az ágazatnak mintegy 20 millió eurót folyósítanak a termelői kvóták arányában elosztva azt a pályakezdő tejtermelő gazdák és a közelmúltban beruházást eszközölők között, mivel ezek helyzete a legsérülékenyebb,
- 20 millió eurót kapnak a pályakezdő és a közelmúltban beruházást eszközölő húsmarhatartók és –hizlalók is,
- 4 millió eurót kapnak a kecsketartók,

és általában minden téren erősítik a fiatal gazdák védelmét, valamint speciális támogatási eszközöket terveznek bevezetni a hegyvidéki tejtermelést folytatók számára.

Ami a termelők és a földolgozók közötti szerződéses kapcsolatot illeti, a miniszter jelezte, az ezzel foglalkozó munkacsoport elmúlt három havi munkájáról szólva kifejtette:

- nagyobb védelmet nyújtanak a fiatal gazdálkodóknak azáltal, hogy a fölvasárlói szerződések záradékait „kiegyenlítettebbé” teszik és előírják, hogy kötelező lesz az árak fölülvizsgálata akkor, ha a felek által meghatározott indikátorok – pl. a nyersanyag-árak esetében - egy adott mértéket meghaladóan változnak,
- tájékoztatást fog kérni a tejszövetkezetektől, miként alkalmazták valójában a kötelező szerződéskötéses rendszert,
- valamint kifejezte annak szükségességét, hogy a termelői szervezeteket fokozatosan megerősítsék.

A miniszter kifejtette, hogy a vonatkozó 2008-as jogszabályi háttér² alapján a kormány eltökélt a földolgozói és kereskedelmi oldal közötti párbeszéd előmozdítására és az egyensúly megteremtésére, akár a kérdéses jogszabály módosításán keresztül. Szükség van ugyanis a nyersanyag-árak változásához igazodó ár-revíziós mechanizmusok megteremtésére, a transzparencia és a szankciók erősítésére. A miniszter reményei szerint mindezek kedvezően fognak hatni a termelői árakra, a részletek kidolgozása érdekében pedig egy asztal köré akarja ültetni a termelőket, földolgozókat és kereskedőket már április elején. A gazdák helyzetének könnyítését jelenti a mezőgazdasági társadalombiztosítási alapba ([MSA](#)) történő befizetésekre vonatkozó pénzügyi segítség eszközrendszere is, ami azt jelenti, hogy alapos vizsgálat után április elején megnyílik egy olyan pénzügyi keret, ami átvállalja a különösen nehéz anyagi helyzetbe jutott gazdák járulékfizetési kötelezettségeit

¹ Fédération Nationale des Producteurs de Lait, www.fnpl.fr – az FNSEA ágazati szervezete

² [loi du 4 août 2008 de modernisation de l'économie](#)

Stéphane Le Foll emlékeztetett arra, hogy a KAP-reformmal kapcsolatos tárgyalásokon kedvező fogadtatásra talált az első 50 hektár megemelt támogatására irányuló francia javaslat, valamint 12%-kal növelhető a kapcsolt támogatásokra fordítható összeg, ami olvasatában azt jelenti, hogy az állattenyésztés nagyobb támogatást kaphat. Megjegyezte, minden befolyását latba veti a kapcsolt támogatások fönntartása és lehetőség szerinti erősítése mellett, a kiegyenlítésről pedig azt mondta, azt a lehető legnagyobb körültekintéssel kell elvégezni, hogy ne boruljon föl az egyes ágazatok közötti törékeny egyensúly. A folyamat ugyanis óhatatlanul azzal jár, hogy egy elméletben csak termeléstől elválasztott támogatási rendszerben sokan komoly támogatási összegeket veszítenek, mások pedig nyernek, de ma megszűnnének például az állattartáshoz kötött támogatások, azok az ágazatot nagyon nehéz helyzetbe hoznák. Az első ötven hektárnak juttatható nagyobb támogatásokról szólva megjegyezte, ezzel a munkahelyteremtés szempontjából talán legintenzívebb ágazatokat szeretnék jobb helyzetbe hozni, mivel ezek fönntmaradása és egyensúlya szociális szempontból nagyon fontos.

A zöldítésről szólva kifejtette, nem csupán adminisztratív, hanem agronómiai kérdésről is szó van, amit a legnagyobb körültekintéssel kell kezelni. Hozzátette, Delphine Batho környezetvédelmi miniszterrel közösen nagyon komoly eredményeket sikerült elérni érdemben megváltoztatva, módosítani a Bizottság eredeti javaslatait legyen szó a trágyaelhelyezésről vagy a gyepek kérdéséről, azaz a nitrát-direktíva keretein belül agronómiai megoldásokra alapozott, pragmatikus megoldásokat lehet életbe léptetni olyan formában, hogy a francia állattartók emiatt ne kerüljenek hátrányba uniós kollégáikkal szemben. Szerinte az egyszerű adminisztratív célkitűzések helyett arra van szükség, hogy a mezőgazdasági termelést és a környezetvédelmi kérdéseket összetett agroökológiai rendszerként kezeljék, ahol az agronómiai eljárásoknak komoly szerepük van, ugyanakkor elfogadhatatlan lenne az, hogy a környezetvédelmi célkitűzéseket újabb és újabb adminisztratív követelményekkel kelljen elérni.

A miniszter elképzeléseire szorosan hozzátartozik az, hogy a gazdaságok takarmány-igényét minél nagyobb arányban a termelők saját maguk képesek legyenek biztosítani, ezzel is csökkentve a takarmányárak emelkedése miatt kialakult függőséget. A tárcavezető eltökélt emellett, hogy a termelési költségek és az értékesítési árak jelentős ingadozása miatt sérülékeny anyagi helyzetbe jutott gazdaságok is biztos és kiszámítható kiegészítő jövedelemre tegyenek szert. Ennek érdekében március végén a mezőgazdasági és a környezetvédelmi tárca meghirdeti az „energia-metanizáció-nitrogén autonómia tervet” (*plan Energie Méthanisation Autonomie Azote*), ami a gazdaságokban történő biogáz-előállítást ösztönzi, ezzel együtt elismerte, ez önmagában „nem csodaszer”, de mindenképpen jó eszköz arra, hogy a gazdaságok ökológiai és ökonómiai hatékonysága növelhető legyen.

A tejkvóta-rendszer végével összefüggésben elmondta, szeptemberben egyeztet Brüsszelben a kvóták utáni helyzetről, az addig terjedő időszakban pedig intenzíven együtt kívánnak dolgozni több uniós tagországgal is annak érdekében, hogy kidolgozzanak egy olyan intervenció eszközöt, ami piaci krízis esetén eredményesen alkalmazható. Hozzátette, a „kvóták utáni időszakra” vonatkozóan világos és széles támogatottságot mutató, közös stratégiára van szükség. A miniszter hozzátette, a kvótarendszer megszűnése az egyik legnyugtalanítóbb kérdés, ennek kapcsán azt a holland ambíciót hozta példának, miszerint a hollandok 20%-kal kívánják növelni a tejtermelést (a tejelő szarvasmarha-állományt 10%-kal bővítve és a tehenenkénti hozamot 10%-kal növelve), úgymond „exportra”. Stéphane Le Foll hozzátette, ugyanezt hallani Németországból, Írországból, Dániából, ahol mindenki az export növelésére hivatkozik. Föltette a kérdést – mi történik, ha harmadik országok nem veszik föl

ezt a mennyiséget, visszakerül az az uniós belső piacra és egy újabb túltermelési válságot idéz elő, olyat, amit már megéltek a gazdák, és semmi kedvük újra megélni? Leszögezte, nem lehet „csak úgy” kilépni a kvótarendszereből és magára hagyni mindenkit, szükség van egy hatékonyan alkalmazható válságkezelési mechanizmus előzetes kidolgozására. Hozzátette, nagyon szoros európai uniós együttműködésre van szükség ahhoz, hogy az unión kívüli hatásokat (pl. ausztráliai, új-zélandi események) eredményesen ki lehessen védeni az egész ágazat érdekében.

A miniszter bejelentette, az élelmezési, mezőgazdasági és vidéki területek kérdéseiben illetékes tanácson (*Conseil général de l'agriculture, de l'alimentation et des espaces ruraux*, CGAAER) belül ügyeletes egységet (*cellule de veille*) hoznak létre, aminek feladata elébbemenni az olyan helyzeteknek és kezelni azokat, amikor egy-egy termelő fölvasárló partner nélkül marad.

A miniszter beszéde meghallgatható a <http://agriculture.gouv.fr/ministre-FNPL> oldalon.

Somogyi Norbert, Párizs